

Valsts pētījumu programma kultūrā

Publicēts: 23.12.2020.

Valsts pētījumu programma "Latvijas kultūra – resurss valsts attīstībai"

Lai veicinātu Latvijas mākslas un kultūras kapitāla efektīvu izmantošanu Latvijas ilgtspējīgai attīstībai, saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 4. septembra noteikumu Nr. 560 "[Valsts pētījumu programmu projektu īstenošanas kārtība](#)" (MK noteikumi) [4. punktu](#) un Ministru kabineta 2020. gada 14. maija rīkojumu Nr. 263 "[Par valsts pētījumu programmu "Latvijas kultūra - resurss valsts attīstībai"](#)", Kultūras ministrija 2020.gada 9.jūnijā izsludināja valsts pētījumu programmas (VPP) "Latvijas kultūra – resurss valsts attīstībai" projektu pieteikumu atklāto konkursu.

VPP "Latvijas kultūra - resurss valsts attīstībai" projektu pieteikumu atklātā konkursa nolikums un tā pielikumi pieejami [Latvijas Zinātnes padomes \(LZP\) interneta vietnē](#). Saskaņā ar MK noteikumu [7.punktu](#) projektu konkursu organizē LZP, kā arī īsteno citas ar VPP izpildes nodrošināšanu saistītas funkcijas.

Kopējais konkursam pieejamais finansējums projektu īstenošanai no 2020.-2022.gadam ir 1 075 350 EUR.

Noslēdzoties konkursam 2020.gada 13.jūlijā, piecas vadošās augstākās izglītības un kultūras mantojuma institūcijas Latvijā: Latvijas Kultūras akadēmija (LKA), kas ir projekta pieteikuma iesniedzējs, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija (JVLMA), Latvijas Mākslas akadēmija (LMA) un Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB), Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts (LU LFMI) uzsākušas Kultūras ministrijas (KM) izstrādātās valsts pētījumu programmas "Latvijas kultūra – resurss valsts attīstībai" īstenošanu.

VPP "Latvijas kultūra – resurss valsts attīstībai" Kultūras ministrija veidojusi sadarbībā ar Nacionālo kultūras padomi.

Vairāk informācijas par Valsts pētījumu programmu "Latvijas kultūra – resurss valsts attīstībai" skatīt LZP mājas lapā [ŠEIT](#).

Projekts:

VPP "Kultūras kapitāls kā resurss Latvijas ilgtspējīgai attīstībai"(CARD)*

CARD - Kultūras (C) un mākslas (A) resursi (R) attīstībai (D)

VPP izstrādāta, lai atklātu Latvijas ilgtspējīgai attīstībai un nacionālās identitātes veidošanai nozīmīgākās mākslas un kultūras vērtības, kā arī novērtētu un argumentētu to resursietilpību kultūras kapitāla veidošanā.

VPP īsteno 5 institūciju konsorcijs; projekta vadītājs – Latvijas Kultūras akadēmija (LKA)

Projekta ietvaros notiek starpdisciplināra institūciju sadarbība

VPP mērķis:

Veidot starpdisciplināru cilvēkkapitāla un zināšanu bāzi par kultūras kapitāla daudzveidību un vērtību, kultūras sektora ekosistēmas dzīvotspēju veidojošiem procesiem kā resursu Latvijas ilgtspējīgai attīstībai

VPP tematiskie virzieni:

Mākslinieciskās jaunrades vēstures pētniecība un tās rezultāti kā kultūras kapitāla attīstības resurss.

Aktuālo kultūras procesu ekosistēma un sabiedrības līdzdalība kā kultūras kapitāla vairošanas resurss.

Kultūras mantojuma loma kultūras ekosistēmas attīstībā. Atmiņas institūcijas kā kultūras kapitāla resurss.

Sabiedrības un mantojuma kopienu līdzdalības prakses. Mantojuma kopienas jauniešu segmentā.

Mākslinieciskās jaunrades un kultūras mantojuma pētniecības metodoloģijas specifika un attīstība.

Kultūras un radošā sektora ietekmes un pārneses efektu noteikšana.

Institūciju sadarbība VPP īstenošanā:

1. MĀKSLU VĒSTURE

JVLMA, LKA, LMA, LNB, LU LFMI

Mērķis ir radīt jaunas zināšanas par Latvijas kultūras un mākslas vēsturi, lai

attīstītu pēctecīgu, sistematizētu un kontekstuālu Latvijas mākslinieciskās jaunrades vēstures zinātnisko zināšanu sistēmu;

novērtētu šo zināšanu nozīmi kultūras kapitāla veidošanā;

integrētu jaunās zināšanas augstākās izglītības saturā;

nodrošinātu zināšanu pārnesi mākslas nozaru radošo profesionāļu vidē.

2. MŪSDIENU KULTŪRAS UN RADOŠĀ EKOSISTĒMA

LKA, LMA, JVLMA

Mērķis ir papildināt kultūras informāciju sistēmu un radīt jaunas zināšanas par aktuālajiem kultūras procesiem:

identificēt, kartēt un tipoloģizēt Latvijas kultūras un radošā sektora ekosistēmas operatoru grupas un to mijiedarbes;

izvērtēt šo operatoru, kā arī sabiedrības un kultūras auditorijas līdzdalības nozīmi kultūras kapitāla daudzveidības vairošanā.

3. KULTŪRAS MANTOJUMS UN ATMIŅU INSTITŪCIJAS

LNB, LMA, LKA, JVLMA, LU LFMI

Mērķis ir

novērtēt kultūras mantojumu (materiālo, nemateriālo un dokumentāro) kā kultūras ekosistēmas daļu mūsdienu tehnoloģisko, ekonomisko, sociālo un vides apstākļu kontekstā;

argumentēt tā nozīmi kultūras kapitāla daudzveidības un vērtības nodrošināšanā;

aktualizēt, aprobēt, instrumentalizēt un komunicēt atmiņu institūciju resursu (krājumu, arhīvu) pielietojamību, lai attīstītu zināšanu bāzi par kultūras mantojuma aizsardzību, saglabāšanu, tālāknoodošanu, komunikāciju un pārvaldību

4. MANTOJUMA KOPIENAS

LKA, LMA, JVLMA

Mērķis ir tipoloģizēt sabiedrības un mantojuma kopienas, kā arī to līdzdalības prakses mantojuma aizsardzībā, saglabāšanā,

tālāknodešanā, komunikācijā un pārvaldībā, lai novērtētu sabiedrības un kultūras mantojuma kopienu lomu kultūras ekosistēmas daudzveidības attīstībā un kultūras vērtību (materiālo un nemateriālo) jaunradē, īpašu uzmanību pievēršot jauniešu kultūras praksēm.

5. INOVATĪVAS PĒTNIECĪBAS PIEEJAS: PĒTNIECĪBAS UN MĀKSLINIECISKĀS JAUNRADES SINERGIJA

LMA, JVLMA, LKA, LNB, LU LFMI

Mērķis ir attīstīt zināšanu bāzi un inovatīvas metodoloģiskās pieejas mākslinieciskās jaunrades/mākslas un kultūras mantojuma pētniecībā, koncentrējoties uz inovatīvām mākslas un pētniecības mijiedarbes formām, kā arī atmiņas institūciju krājumu digitālajām izpētes metodēm. Pētniecības metodoloģiskās pieejas profesionālās doktorantūras studiju programmā

6. KULTŪRAS UN RADOŠĀ SEKTORA IETEKME UN PĀRNESES EFEKTI

LKA, LMA

Mērķis ir

attīstīt mākslinieciskās jaunrades un kultūras mantojuma sociālās un ekonomiskās ietekmes pētniecības metodoloģiju un metodes;

noteikt šo fenomenu mērīšanas un monitoringa indikatoru kopas;

atklāt piemērotākos novērtējuma pētījuma dizainus un ceļa kartes, lai noteiktu mākslinieciskās jaunrades un kultūras mantojuma ietekmi uz valsts, sabiedrības un tautsaimniecības ilgtspējīgu attīstību un nacionālo identitāti.

VPP (projekta iesniegumā plānotais budžets):

Latvijas Kultūras akadēmija – 300 017 euro

Latvijas Mākslas akadēmija – 230 000 euro

Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija - 230 018 euro

Latvijas Nacionālā bibliotēka – 170 000 euro

Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts – 70 000 euro

<https://www.km.gov.lv/lv/valsts-petijumu-programma-kultura>